

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

**KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI
UYGULAMA ÖRNEKLERİ**

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI HEDEFLERİ

Hedef: Öğrencilerin millî, manevî ve evrensel kültür değerleri ile kültürel mirası özümsemelerini, bu değerlere yönelik duyarlılık, aidiyet ve koruma bilinci geliştirmelerini sağlamaktır.

ALT HEDEFLER

KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.

KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.

KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.

KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.

KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.

KAVRAM ÇERÇEVESİ

Kültür Dünyamız Teması kapsamında yürütülecek sosyal etkinliklere rehberlik etmek amacıyla oluşturulan bu kavram çerçevesi; öğrencilerin toplumsal yapı taşlarımızı, aile değerlerimizi ve gündelik hayatın etik kodlarını aidiyet, zarafet ve vefa boyutlarıyla bütüncül bir yaklaşımla tanımalarını ve içselleştirmelerini esas almaktadır. Düzenlediğiniz ya da yeni düzenleyeceğiniz sosyal etkinlikleri bu kavram çerçevesi kapsamında yapmanız beklenmektedir.

Kültür Dünyamız Teması altındaki faaliyetleri Aile Birliği, Sosyal Hayat ve Birliktelik, Kutlama ve Anma Adabı, Geleneksel Oyunlar ve Ata Sportları, Sanat, Zarafet ve Nezafet, İlmî Tavrı, İstişare, İktisat ve Kanaat, Güven: Hürriyet ve Sorumluluk, Ahilik, Mutfak Kültürü gibi odak alanlarda düzenlenmesi stratejik bütünlük sağlayacaktır.

Kültür Dünyamız Teması kapsamındaki faaliyetler; kültürel birikimin ve gelenek aktarımının yanı sıra emanet bilinciyle korunan, istişare kültürüyle şekillenen ve incelik ve kalite derecesinde bir hassasiyetle geleceğe taşınan, yaşayan bir süreç olduğu anlayışıyla ele alınır. Bu doğrultuda süreçler; akliselim ile toplumsal normları anlama, Zarafet ve Nezafet ile insan ilişkilerini güzelleştirme ve bağlılık değerleri temelinde yürütülür.

Kültürel çalışmaların bireysel bir kazanımdan öte, toplumsal kaynaşma ve ortak kimlik inşa etme yönü vurgulanır. Medeniyetimizin yapı taşlarını oluşturan Ahilik ahlakı, mutfak kültürünün birleştirici gücü ve iktisat bilinci etkinlik süreçlerine örtük biçimde yansıtılır. Öğrencilerin toplumsal süreçlerde usul ve erkân çerçevesinde görgü kurallarını benimseme ve toplumsal sorumluluklarını mesuliyet bilinciyle yerine getirme becerileri geliştirilir.

Bu kavram çerçevesi; emeğe saygı, değerbilirlik ve ölçülülük gibi değerlerin somut toplumsal becerilere dönüştürüldüğü bir yapı esas alınarak oluşturulmuştur. Süreçler, geçmişin görgüsü ile bugünün toplumsal dinamiklerini birleştiren bir sosyal etkinlik yaklaşımıyla yürütülür ve ortak karar alma kültürüne dayalı aktif katılım esas alınır.

Bu kapsamda öğrencilerin kültürel ve ailevi mirası emanet ve vefa değerleri çerçevesinde korumaya yönelik bilinç kazanmalarına, zarafet ve temizlik ilkeleriyle sosyal hayatta ve dijital ortamlarda nazik iletişim kurmalarına, mutfak kültürü üzerinden paylaşma, ikram ve helal gıda bilinci geliştirmelerine, iktisat ve kanaat ilkeleriyle sorumlu tüketim alışkanlıkları kazanmalarına, kendi kültürel kimliğini tanıyan, seçici ve şahsiyet sahibi bireyler olarak yetiştirmelerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

KAVRAM LİSTESİ

- Açığa Kavuşturma:** Bilgiyi doğrulamadan hareket etmeme, zan yerine açıklık ve şeffaflığı esas alma.
- Adalet, Aile İçi Adalet, Hukuk:** Tüm ilişkilerde hak gözetme, tarafsızlık, kanunlara saygı ve doğruluktan ayrılmama.
- Ahde Vefa, Vefa ve Sözünde Durma:** Verilen sözleri tutma, geçmişe, emeğe ve insan ilişkilerine sarsılmaz bir bağlılık duyma.
- Aidiyet ve Kimlik:** Bir aileye, topluma veya kültüre ait olma bilinci; öz değerlerini koruma.
- Aile İçi Sorunlarda Tutum, Ölçülülük ve Uyum:** Kriz anlarında çözüm odaklı olma, çatışma yönetiminde dengeyi ve nezaketi koruma.
- Akraba Ziyareti ve Geniş Aile İlişkileri:** Akrabalık bağlarını diri tutma ve geniş bir sosyal çevrede var olma bilinci.
- Anlayış, Dostluk ve Merhamet:** Anlama yeteneği ve samimiyetle yaklaşma, insan ilişkilerinde şefkatli olma.
- Bağlılık:** Gelenek ve kültüre sahip çıkma, kendi köklerine, tarihine ve manevi değerlerine sarsılmaz bir sadakat duyma; küresel etkiler karşısında öz kimliğini koruyarak aidiyet duygusunu güçlendirme.
- Bilgi Birikimi, Tecrübe ve Usta-Çırak İlişkisi:** Deneyime saygı duyma, bilginin aktarımına önem verme.
- Birlikte Karar Alma, İstişare ve Müzakere:** Karar süreçlerinde ortak akla başvurma, uzmanına danışma ve farklı görüşlere saygıyla yaklaşma.
- Cömertlik ve İkram:** Sahip olunan imkânları paylaşma, misafirperverlik ve karşılık beklemeden verme.
- Çalışkanlık, Üretkenlik, Gayret ve Azim:** Kararlılıkla çalışma ve faydalı sonuçlar üretme.
- Dayanışma, Yardımlaşma ve Paylaşım:** Zor zamanlarda kenetlenme, karşılık beklemeden destek olma ve toplumsal

fayda için sorumluluk alma.

14. **Demokratik İletişim, Dinleme ve Konuşma Adabı:** Karşılıklı saygıya dayalı konuşma, etkin dinleme ve nezaketi elden bırakmama.
15. **Disiplin, İrade, Öz Denetim ve Farkındalık:** Kendi davranışlarını yönetme, ihtiyaçlarının bilincinde olma ve içsel bir denge kurma.
16. **Duyarlılık, Estetik Duyarlılık ve Gözlem:** Çevresine karşı farkındalık geliştirme, güzeli fark etme ve sanatsal bir bakış açısı kazanma.
17. **Duygu Yönetimi ve Esenlik:** Ruhsal dengeyi koruma ve huzurlu bir iç iklim oluşturma.
18. **Dürüstlük, Güvenilirlik ve İstikamet:** Söz ve eylemde tutarlı olma, emin bir insan karakteri sergileme.
19. **Eleştiri ve İtiraz Ahlakı:** Görüşlerini ifade ederken yıkıcı değil, yapıcı ve etik bir yöntem izleme.
20. **Emanet Bilinci:** Canı, malı, tabiatı ve bilgiyi korunması gereken birer emanet olarak görme.
21. **Emeğe Saygı ve Hazırlık Sürecine Özen:** Üretim zincirindeki her aşamaya değer verme ve yapılan işin mutfağındaki gayretini takdir etme.
22. **Estetik:** Sadece dış görünüşte değil; davranışlarda, çevrede ve yapılan her işte göze ve ruha hitap eden bir uyum yakalama; ölçülü, zarif ve temiz bir duruş sergileme.
23. **Görgü Kuralları:** Toplum içinde bireylerin birbirleriyle olan ilişkilerini düzenleyen nezaket, saygı ve görgü kuralları; nerede, nasıl davranılması gerektiğini bilme zarafeti.
24. **Doğuştan Hürriyet ve Fikir Özgürlüğü:** İnsanın doğuştan gelen özgürlüğüne saygı duyma ve düşüncelerini sorumlu bir şekilde ifade etme.
25. **Fiziksel ve Duygusal Güvenlik:** Bireyin hem bedensel hem de ruhsal olarak kendini huzurda hissetmesi.
26. **Erdemli ve Örnek Ahi Şahsiyetler:** Yiğitlik, cömertlik ve iş ahlakını birleştiren köklü karakter modellerini örnek alma.
27. **Helal ve Temiz Gıda, Sağlıklı Yaşam:** Helal, temiz ve doğal beslenme bilinciyle bedeni ve ruhu koruma.
28. **Hitabet ve Belagat:** Duygu ve düşünceleri yerinde, zamanında, etkili ve güzel bir biçimde ifade etme; sözün gücünü nezaketle birleştirerek muhatabın kalbine ve aklına hitap etme sanatı.
29. **Kalite ve Nitelikli Üretim:** Bir işi en güzel, en faydalı ve en estetik şekilde yapma gayreti.
30. **İktisat Bilinci, Tasarruf ve Sıfır Atık:** Kaynakları verimli kullanma, israftan kaçınma ve doğaya karşı sorumlu davranma.
31. **İstifade ve Gönül Zenginliği:** İmkânlardan verimli faydalanma, gönül zenginliğini koruyarak tamahkârlıktan kaçınma.
32. **Denge ve Ölçülülük:** Her türlü eylem ve duyguda aşırılıktan kaçınma, orta yolu bulma.
33. **İyiliğe Yönelmek ve Kötülükten Alıkoymak:** Toplumsal dengeyi korumak adına yapıcı bir denetim ve yardımlaşma sergileme.
34. **Kanaatkârlık ve Şükür:** Sahip olunanların kıymetini bilme, hırstan arınma ve kalbi bir memnuniyet duyma.
35. **Paylaşma ve Sorumluluk:** Elindekini ihtiyaç sahipleriyle bölüşme; cana ve doğaya saygı duyarak toplumsal dayanışmayı en üst seviyede gerçekleştirme.
36. **Kuşaklar Arası Farklılık ve Empati:** Nesiller arasındaki anlayış köprüsünü kurma ve farklı yaş gruplarına saygı duyma.
37. **Kutlama, Anma ve Tören Gelenekleri:** Dinî, millî ve yöresel bayramlar, özel gün ve geceler.
38. **Kültürel Miras ve Aktarım:** Geleneksel tarifleri, değerleri ve sanatları (ebru, hat vb.) koruyarak geleceğe taşıma.
39. **Kültürel Örnekler ve İkram Geleneği:** Aşure, kandil simidi, ramazan pidesi, helva, güllaç, lokma, şerbet-çay-kahve kültürü gibi simgeleşmiş tatlar üzerinden paylaşma, kutlama ve ortak hafızayı diri tutma; şerbet, çay ve kahve kültürüyle misafirperverliği sanata dönüştürme.

40. **Medeniyet, Tarih Şuuru ve Merak:** Geçmişle bugün arasındaki bağı anlama, öğrenme arzusu ve kültürel derinlik kazanma.
41. **Meslek ve İş Ahlakı:** Çalışma hayatında dürüstlük, sorumluluk ve kaliteyi esas alma.
42. **Millî Şuur ve Vatanseverlik:** Vatan, bayrak ve dil bilinciyle toplumsal aidiyeti güçlendirme.
43. **Nesiller Arası Bağ:** Kültürel aktarım, büyüklerin tecrübesi ile gençlerin dinamizmini birleştirme; değerlerin, hikâyelerin ve geleneklerin kopukluk yaşanmadan geleceğe taşınmasını sağlayan bir köprü olma.
44. **Nezakət, Hoşgörü ve Saygı:** İletişimin temel taşı olarak herkese ve her şeye karşı zarif bir tutum sergileme.
45. **Ortak Amaç Birliği ve Faaliyet:** Ailece veya toplumca bir hedef etrafında toplanıp nitelikli zaman geçirme.
46. **Ramazan İklimi ve Oruç:** İftar ve sahurun bereketini paylaşma; “diş kirası” (misafire hediye verme) ve “zimem defteri” (borçluların borcunu gizlice ödeme) gibi inceliklerle yardımlaşma kültürünün yaygınlaştırılması.
47. **Rol Model Olmak:** Görev bilinciyle hareket ederek çevresine olumlu örnek teşkil etme.
48. **Sofra Adabı ve Sunum:** Yeme içme kültüründe zarafet, estetik ve edebi koruma.
49. **Sorumluluk, Emniyet ve Mahremiyet:** Hem sosyal hem de dijital dünyada etik davranma, özel alanı koruma ve güvenliği sağlama.
50. **Tevazu:** Alçakgönüllülük.
51. **Tedbir ve tevekkül:** Bir amaca ulaşmak veya bir tehlikeden korunmak için gerekli tüm önlemleri (akli ve fiili) alma; arından sonuca dair iç huzurunu koruyarak süreci sakinlikle karşılama.
52. **Vakıf Bilinci ve Sosyal Sorumluluk:** Karşılık beklemeden kamu yararına hizmet üretme ve toplumsal sorunlara duyarlı olma.
53. **Zaman Yönetimi ve Dijital Denge:** Vakti verimli kullanma ve teknolojinin hayatın doğal akışını bozmasına izin vermeme.

NOT: Bu kavramlar “Kültür Dünyamız” teması ekseninde; bilim etiği ve araştırma sorumluluğu odağında, öğrencilerin doğru bilgiye ulaşma, bilgiyi güvenilir biçimde kullanma (emanet bilinci) ve etik ilkelere uygun davranış geliştirme (adalet, dürüstlük) süreçlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmıştır. Bu çerçevede akademik çalışmalarda usta-çırak ilişkisinden gelen tecrübeye saygı, ortak akılla hareket edilen istişare kültürü ve bilginin kamu yararına sunulduğu vakıf bilinci esas alınmıştır. Araştırma süreçlerinde emeğe saygı duyulması, dijital dünyada mahremiyetin korunması hedeflenmektedir. Kavramlar, öğrencilerin gelişim düzeylerine ve akademik kademelere göre seçilerek uygulanır.

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Faaliyetlerin tamamının uygulanması zorunlu olmayıp okulun imkânları, çevre dokusu ve öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda uygun kavramlar seçilerek süreç yürütülebilir. Mevcut kulüp çalışmaları (kültürel değerleri yaşama ve yaşatma, değer dünyamız kulübü vb.) bu çerçeveye göre yapılandırılabilir. Öğretmenler, okulun mevcut imkânları ve hâlihazırdaki uygulamaları doğrultusunda etkinlikleri kavramlar çerçevesinde yeniden düzenleyebilir ve süreci kendi eğitim ortamına uygun şekilde planlayabilir.

Kültür Dünyamız teması kapsamında yürütülecek sosyal etkinliklerde, değerlerin öğrencilere doğrudan bir ders anlatımı gibi değil, etkinliklerin doğal işleyişi içerisinde örtük bir biçimde kazandırılması esastır. Bu süreçte dikkat edilecek en temel husus, okulun tüm fiziksel ve sosyal alanlarının “yaşayan kültür” mekânı olarak tasarlanmasıdır. Düzenlenen her faaliyet, öğrencinin zihninde sadece eğlenceli bir zaman dilimi olarak kalmamalı; zarafet, nezafet ve görgü kurallarını deneyimlediği bir uygulama alanına dönüşmelidir. Bu doğrultuda, etkinliklerin planlanmasından sonuçlanmasına kadar her aşama ortak aklı temsil eden istişare kültürüyle şekillenmelidir. Böylelikle sosyal etkinliklerin planlanma sürecinde de öğrenci, bir işin mutfağındaki gayreti görerek emeğe saygı duymayı ve yapılan her işi kalite ve estetikle tamamlamayı içselleştirir.

Okul kültürünün bir parçası haline getirilecek bu etkinliklerde, öğrencinin toplumsal aidiyet duygusunu güçlendirecek ailevi ve kültürel mirasın korunması hayati bir önem taşır. Faaliyetler kurgulanırken geçmişin görgüsü ile bugünün dinamiklerini birleştiren, şahsiyet sahibi bireyler yetiştirmeyi hedefleyen bir yaklaşım benimsenmelidir. Bu bağlamda, emanet bilinciyle hareket ederek canı, malı, tabiatı ve bilgiyi koruma refleksi geliştirilmeli; ahde vefa ilkesiyle geçmişe ve emeğe sarsılmaz bir bağlılık vurgulanmalıdır. Özellikle mutfak kültürü üzerinden paylaşma ve helal gıda bilinci aşılırken iktisat ve kanaat ilkeleriyle de israftan kaçınan, sorumlu tüketim alışkanlıklarına sahip bir nesil inşası hedeflenmelidir.

Etkinliklerin uygulama aşamasında, öğrencilerin hem sosyal hayatta hem de dijital ortamlarda nezaketi ve mahremiyeti koruyan bir iletişim dili geliştirmelerine rehberlik edilmelidir. Dijital ortamda geçirdiği vakti dengeli ve verimli kullanan, zamanı iyi yöneten bireyler olmaları teşvik edilmelidir. Tüm bu süreçlerin sonunda, akademik ve sosyal başarıyı sadece bireysel bir kazanım olarak görmeyen; elde ettiği birikimi toplum yararına sunan, adalet ve hedef sahibi fertlerin yetişmesi esas alınır. Sosyal etkinlikler, bu kavramların hayata dokunan somut becerilere dönüştüğü, kültürel mirasın yaşayan bir süreç olarak geleceğe taşıdığı bir köprü görevi görmelidir.

Faaliyetler planlanırken eğitim kademesine uygun faaliyet planlanmalıdır. Örneğin, okul öncesinde daha çok “sevgi, saygı ve paylaşım” odaklı küçük sorumluluklar ve çekirdek aile içi yardımlaşma; ilkökulda “roller ve akrabalık” odaklı aile büyüklerini tanıma, geniş aile kavramı ve nezaket kuralları; ortaokulda “aidiyet ve ortak faaliyet” odaklı ergenliğe yönelik aile içi empati, sorun çözme tutumları ve dayanışma; lisede “vefa ve kuşaklar arası iletişim” odaklı aile içi adalet, hısımlık ilişkilerinin toplumsal boyutu ve çatışma yönetimi; yetişkin eğitiminde “rehberlik ve sürdürülebilirlik” odaklı çocuklara örnek olma dikkate alınmalıdır.

Zarafet ve temizlik konusu işlenirken sadece dış görünüşe odaklanılmamalı; dıştaki temizlik ve inceliğin, düşüncedeki güzelliğin bir yansıması olduğu vurgulanmalıdır. Estetik ve güzellik anlayışı, lüks veya israfla karıştırılmamalı; esas zarafetin temizlik, sadelik, ölçü ve başkalarına duyulan derin saygıdan geçtiği anlatılmalıdır. Akrabalık ve hısımlık ile ilgili kavramların öğretimi üzerinde durulmalıdır.

Aile kavramı ele alınırken parçalanmış aileler, ebeveyn kaybı yaşamış bireyler veya farklı bakım modelleriyle yetişen öğrenciler de göz önünde bulundurularak gerekli hassasiyet gösterilmelidir. İstişare konusu işlenirken bunun sadece bir “oy çokluğu” mekanizması değil, aynı zamanda bir “gönül birliği” ve “doğruyu arama” süreci olduğu vurgulanmalıdır. İstişarede her fikrin değerli olduğu ancak teknik konularda o işin uzmanının görüşünün önceliği ilkesi örneklerle açıklanmalıdır. İktisat ve kanaat konusu işlenirken bunun bir “yokluk” veya “cimrilik” değil, imkânları “en verimli ve en anlamlı” şekilde kullanma sanatı olduğu vurgulanmalıdır.

Özellikle dijital çağda “zaman tasarrufu” ve “dijital denge” kavramları, iktisat çerçevesinin ayrılmaz bir parçası olarak ele alınmalı; vaktin geri döndürülemez bir sermaye olduğu anlatılmalıdır. İçsel ve zihinsel fazlalıktan arınma, bireyi toplumsal hayattan koparmak değil; toplumsal hayatta daha nitelikli, dengeli ve faydalı bir birey hâline getirmek için gereksiz yüklerden kurtulma süreci olarak tanımlanmalıdır.

“Güven, Hürriyet ve Sorumluluk” işlenirken hürriyetin başkasının haklarının başladığı yerde sınırlandığı ve gerçek özgürlüğün ahlaki ilkelere bağlılık olduğu vurgulanmalıdır. Medeniyet tarihimizden örneklerle güven ve hürriyet ortamı somutlaştırılmalıdır. Hürriyet; insanın sadece dış baskılardan değil, nefsinin esaretinden ve bağımlılıklarından da kurtulmasıdır. Bu kavram istedi-

ğini yapmak yerine kendi özüne sahip çıkmayı; başıboşluk yerine ise başkasının hakkına girmeyen ve nezaketle sınırlandırılmış ahlaki bir sorumluluğu esas alan yaratıcı bir özgürlük olarak ele alınmalıdır.

Ahilik konusu işlenirken bunun sadece tarihsel bir kurum olmadığı, günümüz iş ve ticaret hayatında etik değerler ve toplumsal sorumluluk olarak nasıl yaşatılabileceği üzerinde durulmalıdır. Usta-çırak ilişkisi vurgulanırken bu bağın teknik bir eğitim olmasının yanı sıra bir karakter inşası ve hâl dili aktarımı olduğu işlenmelidir.

Mutfak kültürü işlenirken yemeğin yalnız fiziksel bir ihtiyaç olmadığı, aynı zamanda toplumsal bir bağ kurma vesilesi olduğu vurgulanmalıdır. Sıfır atık ve tasarruf başlığı altında; mutfaktaki bayat ekmeklerin değerlendirilmesi veya meyve kabuklarının komposta dönüştürülmesi gibi pratik ve geleneksel çözüm yöntemleri örnekendirilmelidir. Etkinlikler mümkün olduğunca yerel çevre ve somut kültürel miras unsurları üzerinden planlanmalıdır.

Kutlama ve anma etkinliklerinde; toplumun inanç, gelenek ve tarihsel bilgi birikimiyle bağdaşmayan, köksüz ve taklit içerikli uygulamalardan kaçınılmalıdır. Mutfak kültürümüz, her biri ayrı bir hikâye anlatan kültürel örneklerle (aşure, kandil simidi, ramazan pidesi, helva, güllaç, lokma, şerbet-çay-kahve kültürü, vb.) doludur. Aşure, paylaşmanın ve çokluğun içindeki birliğin sembolüdür. Kandil simidi ve lokma, bir sevinci veya hüznü mahalleliyle paylaşmanın en lezzetli yoludur. Şerbet, çay ve kahve “Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır.” sözünde vücut bulan, sohbetin ve misafirperverliğin sembolüdür. Bu alan daha farklı pek çok yöresel örneklerle zenginleştirilebilir.

Ramazan iklimi “zarafet medeniyeti” vaktidir. Bu iklimin ruhunu eşsiz gelenekler besler. Örneğin; iftar ve sahur, aileyi ve komşuları aynı ritimde birleştiren vakitlerdir. Dış kirası, iftara gelen misafire, “Evime gelip bana sevap kazandırdın.” diyerek verilen incelik dolu bir teşekkür hediyesidir. Zimmem defteri, hâli vakti yerinde olanların bakkallardaki borç defterlerini (kimin ödediği ve kimin borcunun silindiği bilinmeden) kapatmasıyla oluşan muazzam bir gizli dayanışma örneğidir. Ramazan iklimi bu vurgularla öğrencilere aktarılabilir.

Faaliyetler planlanırken “kültürel seçicilik” süzgeci işletilmeli, bireyin kendi öz değerlerine yabancılaşmasına neden olabilecek unsurlara yer verilmemelidir. Özellikle küresel ölçekli ancak millî, manevi temeli olmayan kutlamalar yerine kimlik inşasına katkı sunan, toplumsal hafızayı tazeleyen ve yerli kültürel dokuyu yansıtan (bayramlar, tören gelenekleri, yerel anmalar vb.) içerikler ön plana çıkarılmalıdır.

Öğrencilerin/kursiyerlerin aktif katılımını sağlayacak gözlem, araştırma ve paylaşım temelli yöntemler tercih edilmelidir.

Kültür Dünyamız teması kapsamındaki sosyal etkinlik uygulamalarında, öğretim süreçlerinin bireysel farklılıklara göre zenginleştirilmesi ve her öğrencinin potansiyeline uygun bir gelişim alanı bulması esas alınır. Faaliyetlerde nihai sonuca odaklanmak yerine; planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarını kapsayan bütüncül bir süreç yönetimi benimsenir. Öğrencilerin toplumsal meselelere yönelik çözüm önerileri geliştirmeleri, bu önerilerin olası etkilerini analiz etmeleri ve karar verme mekanizmalarına aktif katılım sağlamaları teşvik edilir. Süreç boyunca ortaya konulan akademik analizler, etik değerlendirmeler ve özgün çözüm önerileri; sunum, rapor, sergi veya dijital içerik gibi yöntemlerle görünür kılarak birer kültürel üretim haline getirilir.

Eğitim kademelerine göre öğrencilerin gelişimleri, hazır bulunuşlukları, ihtiyaç ve beklentileri dikkate alınarak Kültür Dünyamız temasının hangi kavramlar çerçevesinde ele alınacağı okul sosyal etkinlikler kurulunun takdiridir. Bir ya da birden fazla kavram çerçevesine yönelik faaliyet yürütülebilir. Örneğin:

- Okul öncesi dönemde temel odak noktası olarak çocuklarda nezaket, saygı ve kurallarını içeren görgü kuralları bilincinin uyandırılması esas alınabilir. Bu kademede sevgi, merhamet ve dostluk kavramları çerçevesinde çocukların çevresindeki her canlıyı korunması gereken bir emanet olarak görmeleri sağlanabilir. Oyun temelli etkinliklerle paylaşma, yardımlaşma ve sofrada adabı gibi değerler; somut deneyimlere dayalı aktivitelerle kazandırılarak toplumsal yaşama dair ilk estetik duyarlılıklar oluşturulabilir.
- İlkokul seviyesinde öğrencilerin dürüstlük, güvenilirlik ve istikamet üzere bir karakter sergilemeleri hedeflenebilir. Aile içi adalet, hukuk ve hakkaniyet kavramları üzerinde durularak çocukların hak gözetme ve doğruluktan ayrılmama becerileri pekiştirilebilir. İktisat bilinci, tasarruf ve denge çerçevesinde kaynakları verimli kullanma alışkanlığı kazandırılırken demokratik iletişim, etkin dinleme ve konuşma adabı gibi unsurlar rehberli grup çalışmalarıyla kalıcı birer davranışa dönüştürülebilir.
- Ortaokul aşamasında öğrencilerin öz denetim, disiplin ve irade yönetimi becerilerini geliştirmeleri ön plana çıkarılabilir.

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Bu dönemde aidiyet ve kimlik bilinci güçlendirilerek, popüler kültür karşısında öz değerleri koruma ve kültürel mirasa sahip çıkma (bağlılık) yolları gösterilebilir. Birlikte karar alma ve istişare kültürüyle desteklenen etkinliklerde, bilginin doğruluğunu açığa kavuşturma ve eleştiri ahlakı gibi analitik muhakeme becerileri işlenebilir. Ayrıca usta-çırak ilişkisi ve bilgi birikimine saygı duyma çerçevesinde deneyimden istifade etme yolları aralanabilir.

- Lise düzeyindeki etkinliklerde, gençlerin toplumsal fayda üretme ve vakıf bilinciyle hareket etmeleri esas alınabilir. Hıtabet ve belagat sanatı aracılığıyla duygu ve düşüncelerin nezaketle ifade edilmesi; meslek ve iş ahlakı doğrultusunda ise nitelikli üretim kavramları işlenebilir. Öğrenciler; millî şuur, vatanseverlik ve ahde vefa değerleri çerçevesinde tarihsel sorumluluklarını kavrayacakları projelere dâhil edilebilir. Sosyal sorumluluk süreçlerinde erdemli ve örnek ahi şahsiyetlerin izinden gidilerek, cömertlik ve yiğitliğin modern dünyadaki karşılıkları keşfedilebilir.
- Yetişkin öğrenme topluluklarında, hayatın her alanında ölçülülük odaklı bir yaklaşım sergilenmesi hedeflenebilir. Katılımcıların deneyimlerinden hareketle; kuşaklar arası empati kurma, nesiller arası bağları güçlendirme ve kültürel aktarımı sağlama çalışmaları yürütülebilir. Zaman yönetimi ve dijital denge gibi güncel sorunlara karşı farkındalık geliştirilirken; ramazan iklimi, ikram geleneği ve akraba ziyareti gibi kadim değerlerin toplumsal huzur ve duygu yönetimi üzerindeki etkisi yeniden değerlendirilebilir.

UYGULAMA ÖRNEKLERİ

ALT HEDEF 1

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	düşünceli olma, nazik davranış, nezafet, özenli olma, saygı, yardımlaşma, temizlik
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesi öğrencilerinin gelişim özellikleri dikkate alınarak oyun, drama ve hikâye temelli olarak yapılandırılmalıdır. Etkinlikler çocukların günlük yaşam deneyimlerinden yola çıkarak temizlik ve nezaket kavramlarını fark etmelerini sağlayacak şekilde planlanmalıdır. Öğrenme sürecinde çocukların kendi bedenlerinden ve çevrelerinden yola çıkarak temizlik kavramını anlamaları sağlanabilir. Bunun için öğretmen rehberliğinde “Yemekten Sonra Ellerimizle Vedalaşan Mikroplar” adlı drama etkinliği yapılabilir. Bu etkinlikte öğrenciler mikropları ve temiz elleri temsil eden roller üstlenerek temizlik davranışının önemini deneyimleyebilirler. Nazik davranış ve görgü kuralları kavramlarını geliştirmek amacıyla “Sihirli Kelimeler Bahçesi” adlı oyun etkinliği uygulanabilir. Öğretmen öğrencilerle birlikte bir bahçe canlandırması kurarak “lütfen”, “teşekkür ederim”, “özür dilerim” gibi nazik ifadeleri içeren durumlar oluşturabilir. Örneğin öğrencilere “Arkadaşımızdan boya kalemini isterken hangi nazik kelimeyi kullanmalıyız?” gibi sorular yöneltilerek uygun davranış örneklerini keşfetmeleri sağlanabilir. Öğrencilerin etkinlik sonunda temizlik ve nazik davranışla ilgili öğrendiklerini yansıtabilmeleri için resim veya poster çalışmaları yapılabilir. Çocuklar “Temiz Sınıfım”, “Nazik Arkadaşım” gibi temalarda görsel ürünler hazırlayabilirler. Hazırlanan çalışmalar sınıf panosunda sergilenerek temizlik, özenli olma ve nazik davranışların günlük yaşamla ilişkisi vurgulanabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	adalet, düşünceli davranma, nezaket, özenli olma, sağlık, saygı, temizlik
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul çağındaki öğrenciler için özenli olma kavramı, davranış temelli ve günlük yaşamla doğrudan ilişkilidir. Bu nedenle öğrenme süreci öğrencilerin kendi davranışlarını ve çevrelerini gözlemlemelerine imkân tanıyacak şekilde yapılandırılmalıdır. Öğrencilere özenli davranmanın toplumsal bir sorumluluk olduğu fark ettirilebilir. Etkinliklerde sözlü anlatım yerine drama, rol oynama ve oyun temelli öğrenme yöntemlerinden yararlanılabilir. Örneğin öğrencilerle sınıf ortamında “Dikkatli Davranıyorum” adlı bir rol oynama etkinliği yapılabilir. Bu etkinlikte öğrenciler sınıfın düzenini koruma, arkadaşlarının eşyalarına saygılı davranma, kişisel temizlik kurallarına uyma gibi durumları canlandırarak özenli davranış örneklerini deneyimleyebilirler. Öğrencilerin empati ve iletişim becerilerini geliştirmek amacıyla “Nezaket Tiyatrosu” etkinliği düzenlenebilir. Bu etkinlikte öğrenciler günlük yaşamda karşılaşılabilecek durumları kısa sahneler hâlinde canlandırarak nazik ve düşünceli davranışların önemini gösterebilirler. Öğrenci, öğretmen ve velilerin iş birliğiyle gerçekleştirilecek bu etkinlik sayesinde öğrenciler özenli davranışların toplumsal yaşam üzerindeki olumlu etkilerini fark edebilirler. Etkinliklerin sonunda öğrencilerden “Özenli Davranışlarım” temalı posterler hazırlamaları veya sınıf panosunda paylaşılacak üzere kısa mesajlar yazmaları istenebilir. Böylece öğrencilerin öğrendikleri kavramları görsel ürünler aracılığıyla ifade etmeleri sağlanabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	düşünceli olma, estetik görünüm, görgü kuralları, nahiflik, ölçü ve ahenk, özenli olma, saygı, temizlik
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul öğrencileri ergenlik döneminde değişen beden algısı ve sosyal duyarlılıklarıyla birlikte düşünceli olma ve estetik görünüm kavramlarını daha bilinçli şekilde değerlendirmeye başlar. Bu nedenle öğrenme sürecinde zarafet ve nezaketin yalnız dış görünüşle sınırlı olmadığı; davranış, tutum ve iletişim biçimlerinde de ortaya çıktığı vurgulanmalıdır. Etkinliklerde öğrencilerin günlük yaşamdan örnek durumları değerlendirmeleri sağlanabilir. Örneğin öğrencilere “Bir arkadaşımı kırmadan nasıl uyarabilirim?” veya “Sınıfta ve kantinde çevre temizliğini nasıl koruyabiliriz?” gibi sorular yöneltilerek düşünceli davranma ve çevresel sorumluluk üzerine tartışmalar yapılabilir. Öğrencilerin bu durumlara yönelik çözüm önerileri geliştirmeleri teşvik edilebilir. Rol oynama ve drama etkinlikleri aracılığıyla öğrenciler farklı sosyal durumları canlandırabilirler. Örneğin “Toplu taşıma kullanırken dikkat edilmesi gereken davranışlar”, “Sınıf ortamında düzen ve temizlik” veya “Okul etkinliklerinde uygun davranışlar” gibi senaryolar üzerinden öğrencilerin uygun davranış örneklerini keşfetmeleri sağlanabilir. Yerel kültürel etkinlikler, törenler veya bayramlar üzerinden ölçü ve ahenk kavramları da ele alınabilir. Örneğin bir düğün, mezuniyet töreni veya kültürel etkinlikte kıyafet, davranış ve mekân estetiği gözlemlenebilir. Öğrenciler bu gözlemlerini sınıfta paylaşarak görgü kurallarıyla ve estetik görünümle ilgili değerlendirmelerde bulunabilirler. Etkinliklerin sonunda öğrencilerden “Düşünceli Davranışlar ve Estetik Görünüm” temalı poster veya kısa sunum hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan çalışmalar sınıf panosunda veya okul etkinliklerinde paylaşılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	düşünceli olma, görgü kuralları, hitabet, ölçü ve ahenk, özenli olma, sağlık, saygı, temizlik
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde öğrencilerle sınıf içinde örnek olay incelemeleri yapılabilir. Toplu taşıma araçlarında, okul koridorlarında, tören alanlarında veya dijital ortamlarda karşılaşılan davranış örnekleri zarafet ve nezaket açısından değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeler aracılığıyla öğrencilerin saygı ve düşünceli olma kavramları üzerine eleştirel düşünceleri sağlanabilir. Empati temelli rol oynama etkinlikleriyle öğrenciler farklı sosyal durumları canlandırabilirler. Örneğin bir tartışma ortamında ölçülü konuşma, sosyal medyada nezaket dili kullanma veya toplumsal alanlarda başkalarını rahatsız etmeyecek davranışlar sergileme gibi durumlar üzerinden uygulamalar yapılabilir. Hitabet ve belagat kapsamında öğrencilerden etkili konuşma, nezaket dili ve ölçülü üslup üzerine kısa sunumlar hazırlamaları istenebilir. Bu çalışmalar sayesinde öğrencilerin iletişim becerileri gelişirken saygılı ve düşünceli ifade biçimleri pekiştirilebilir. Okul ortamında temizlik ve düzeni desteklemek amacıyla öğrenci sorumluluk grupları oluşturulabilir. Bu gruplar okul alanlarında temizlik, düzen ve estetik görünüm konusunda farkındalık çalışmaları yürütebilir. Ayrıca öğrencilerden okul mekânları için zarafet ve işlevselliği bir araya getiren tasarım önerileri geliştirmeleri istenebilir. Bu çalışmalar sayesinde estetik anlayışın günlük yaşam ve çevre düzenlemesiyle ilişkisi somutlaştırılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	estetik, hitabet ve belagat, görgü kuralları, incelik arayışı, mekânda estetik, neza-fet, ölçü ve ahenk, özenli olma, zarafet
FAALİYET ÖNERİLERİ	Yetişkin eğitim sürecinde katılımcılarla ortak yaşam alanlarında saygı, temizlik ve estetik düzen konuları üzerine tartışmalar yapılabilir. Örneğin apartman, iş yeri, toplu taşıma veya kamusal alanlarda başkalarını rahatsız etmeyecek davranış biçimleri üzerine örnek olay analizleri gerçekleştirilebilir. Bu etkinlikler sayesinde katılımcıların sosyal sorumluluk ve düşünceli davranma konularında farkındalık geliştirmeleri sağlanabilir. Yerel kültür ve mimari miras unsurlarından yararlanılarak “Zarafet Turu” adıyla gözlem temelli bir etkinlik düzenlenebilir. Katılımcılar bulundukları yöredeki ta-rihî bir çeşme, konak veya ibadethaneyi inceleyerek bu yapıların mimarisinde yer alan ölçü ve ahenk unsurlarını gözlemleyebilirler. Ardından bu estetik anlayışın günümüz ev düzeni, çevre düzenlemesi ve sosyal yaşamla nasıl ilişkilendirilebi-leceği üzerine değerlendirmeler yapılabilir. Katılımcılardan günlük yaşamlarında estetik ve düzen anlayışını yansıtan küçük uygulamalar geliştirmeleri istenebilir. Örneğin ev veya çalışma ortamlarında estetik düzen oluşturma, nazik iletişim dili geliştirme veya toplumsal alanlarda saygılı davranışlara yönelik farkındalık çalışmaları yapılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	aidiyet, akraba ziyaretleri, akrabalık ilişkileri, geniş aile, nezaket, saygı, sevgi, vefa
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesi dönemde çocuklar dünyayı oyun ve somut deneyimler yoluyla keşfederler. Bu nedenle geniş aile ve akrabalık ilişkileri gibi kavramlar çocukların yakın çevrelerinden yola çıkılarak ele alınmalıdır. Öğrenme sürecinde sevgi, güven ve aidiyet duygularını güçlendiren etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinliklerde öğretmen rehberliğinde sohbet ve hikâye anlatımı yapılabilir. Öğrencilere “Hafta sonu dedemizi ziyaret ettiğimizde ona nasıl davranmalıyız?” veya “Kuzenimizle oynadığımızı paylaşırsen hangi nazik kelimeleri kullanırsın?” gibi sorular yöneltilerek sevgi, saygı ve nezaket kavramları üzerine konuşmalar yapılabilir. Oyun saatlerinde “Akraba Bilmeceleri” adlı tematik oyun oynanabilir. Öğretmen “Annemizin kız kardeşi kimdir?” gibi bilmeceler sorarak öğrencilerin akrabalık ilişkilerini eğlenceli bir şekilde öğrenmelerini sağlayabilir. Eğer yöresel akrabalık adlandırmaları bulunuyorsa bu ifadeler de oyunlara dâhil edilebilir. Drama etkinlikleriyle öğrenciler akraba ziyaretlerini canlandırabilirler. Örneğin bir “aile ziyareti” canlandırmasında öğrenciler dedelerine veya ninelerine nasıl selam vereceklerini, nasıl konuşacaklarını ve nasıl davranacaklarını deneyimleyebilirler. Aile katılımını destekleyen etkinlikler düzenlenebilir. Örneğin öğrencilerin büyük aile üyeleriyle birlikte katıldığı “Büyükkannemin Çocukluk Oyunları” veya “Dedemden Hayat Dersleri” gibi etkinlikler planlanabilir. Bu tür etkinlikler sayesinde nesiller arası deneyimler paylaşılabilir ve çocukların aile bağları güçlendirilebilir. Etkinliklerin sonunda öğrencilerden “Benim Ailem” temalı resimler yapmaları veya basit aile ağacı çalışmaları hazırlamaları istenebilir. Hazırlanan çalışmalar sınıf panosunda sergilenir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	aile içi dayanışma, aile içi görev bilinci, ortak faaliyet, rol ve sorumluluk, yardımlaşma
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesi, öğrencilerin sosyal çevrelerinin genişlediği ve sorumluluk bilincinin gelişmeye başladığı bir dönemdir. Bu nedenle “Aile Birliği” teması, öğrencilerin aile içindeki rollerini ve görevlerini fark etmelerini sağlayacak etkinliklerle ele alınabilir. Öğretmen rehberliğinde öğrencilerle sohbet etkinlikleri yapılarak “Evde hangi görevleri yerine getiriyoruz?”, “Ailemize nasıl yardımcı olabiliriz?” gibi sorular üzerinden öğrencilerin günlük yaşam deneyimlerini paylaşmaları sağlanabilir. Bu paylaşımlar sayesinde öğrenciler aile içinde görev paylaşımının önemini fark edebilirler. Rol oynama ve drama etkinlikleri aracılığıyla öğrenciler aile içindeki farklı sorumlulukları canlandırabilirler. Örneğin “Evde Bir Gün” adlı drama etkinliğinde öğrenciler evdeki farklı görevleri (sofrayı hazırlama, odasını düzenleme, kitaplarını toplama vb.) canlandırarak sorumluluk bilinci geliştirebilirler. Öğrencilerden “Benim Aile Görevlerim” başlıklı basit görev çizelgeleri hazırlamaları istenebilir. Bu çizelgelerde öğrenciler evde üstlendikleri görevleri yazabilir veya resimle ifade edebilirler. Bu etkinlik öğrencilerin sorumluluklarını somutlaştırmalarına yardımcı olabilir. Okul ve aile iş birliğini destekleyen etkinlikler planlanabilir. Örneğin veli, öğrenci ve öğretmenin birlikte katıldığı “gönüllü görev paylaşım alanları” oluşturulabilir. Bu kapsamda “Okul Güzelleştirme Takımı”, “Kütüphane Düzenleme Ekibi” veya “Öğrenci Kulüplerine Rehber Veli Desteği” gibi çalışmalar gerçekleştirilebilir. Bu tür etkinlikler sayesinde öğrenciler ailede öğrenilen dayanışma ve sorumluluk bilincinin okul yaşamına da yansıdığını fark edebilirler.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	aile içi adalet, aile içi görev bilinci, ailede ortak amaç birliği, iktisat bilinci, sınırlar ve mahremiyet
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesi, öğrencilerin ergenlik dönemine girdiği ve sosyal ilişkileri daha bilinçli şekilde değerlendirmeye başladığı bir dönemdir. Bu nedenle “Aile Birliği” teması, ilkokul düzeyinde kazanılan temel değerlerin üzerine inşa edilerek daha çok muhakeme, ortak çözüm üretme ve sorumluluk bilinci çerçevesinde ele alınabilir. Sınıf içi etkinliklerde öğrencilere “Aile içinde herkesin sorumlulukları neden önemlidir?” veya “Aile içinde adaletli davranmak ne anlama gelir?” gibi sorular yöneltilerek rehberli tartışmalar yapılabilir. Bu tartışmalar aracılığıyla öğrencilerin aile içindeki rol ve sorumlulukları değerlendirmeleri sağlanabilir. Okulda bulunan sahne sanatları kulüplerinde öğrenciler aile içi roller, görev paylaşımı veya aile içi adalet konularını ele alan kısa senaryolar hazırlayabilirler. Bu senaryolar yıl sonu etkinliklerinde sahnelenerek öğrencilerin empati ve iletişim becerileri geliştirilebilir. Aile katılımını destekleyen etkinlikler kapsamında “Aile Tasarruf Atölyesi” düzenlenebilir. Bu atölyede öğrenciler ve veliler birlikte aile bütçesi planlama, kaynakları bilinçli kullanma ve tasarruf alışkanlıkları üzerine çalışmalar yapabilirler. Böylece ailede iktisat bilinci ve ortak sorumluluk anlayışı pekiştirilebilir. Dijital ortamların yaygın kullanımı göz önünde bulundurularak öğrencilerle birlikte “Dijital Mahremiyet Sözleşmesi” taslağı hazırlanabilir. Bu çalışma kapsamında sosyal medyada aile mahremiyetinin korunması, kişisel bilgilerin paylaşımı ve dijital saygı kuralları üzerine değerlendirmeler yapılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	ailede amaç birliği, ailede ortak faaliyet, aile içi dayanışma, dijital mahremiyet, istişare, karar alma süreci, kişisel verilerin korunması
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde “Ailemle Gelecek Planlama Çalıştayı” düzenlenebilir. Öğrenciler kendi gelecek planlarını ailelerinin finansal gerçekleriyle harmanlayabilir ve istişare kültürünü deneyimleyebilir. “Dijital Etik Rehberi” protokolü hazırlanabilir. Dijital mahremiyet ve kişisel veri koruma konuları tartışılabilir. Örnek olay analizleri ve kısa diyalog metinleri ile istişare süreci üzerinde tartışmalar yapılabilir. Grup çalışmalarında karar alma süreçleri adım adım uygulanabilir, öğrencilere rehberli münazara veya rol paylaşımı etkinlikleri sunulabilir. Öğrenciler süreç sonunda gözlemlerini ve analizlerini rapor veya sunum hâline getirerek paylaşabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.1. Kültürel değerlere yönelik farkındalık oluşturma çalışmaları yapılacaktır.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	aile içi iş birliği, duygu yönetimi, empati, istişare, kuşaklar arası iletişim, yapıcı tutum
FAALİYET ÖNERİLERİ	“Ailemle Üretiyorum” atölyeleri düzenlenebilir, katılımcılar birlikte ebru, seramik veya ahşap boyama çalışmaları yapabilir ve sonuçlarını sergileyebilir. Psikolojik danışman rehberliğinde “Kriz Anında Sağlıklı İletişim” ve “Kuşaklar Arası Empati” konferansları düzenlenebilir. Kısa vaka metinleri veya günlük yaşam örnekleri üzerinden grup tartışmaları yapılabilir. Duygu kartları ve yapılandırılmış konuşma kalıpları ile empati ve duygusal farkındalık geliştirilebilir. Katılımcılar sürecin sonunda deneyimlerini, öğrendiklerini ve gözlemlerini görsel veya yazılı ürünlerle ifade edebilir.

ALT HEDEF 2

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	emeğe saygı, kanaat, nimet, paylaşma, sofrada birlik, sofrada adabı, şükür, yeme-içme adabı
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde “Minik Sofralar” etkinliği ile çocuklara el yıkama, yemeğe başlamadan önce ve sonra nezaket ifadeleri kullanma alışkanlığı kazandırılabilir. “Renkli Tadım Masası” ile meyve ve sebzeler tanıtılabilir, şükür ve nimet farkındalığı sağlanabilir. Küçük ikram ve paylaşım oyunları ile sofrada birlik ve paylaşma duygusu deneyimlemeleri sağlanabilir. Yemek saatlerinde sınıf bir aile sofrası hâline dönüştürülebilir, velilerin katılımıyla “Aile Soframız” etkinliği düzenlenebilir. Öğrenciler etkinlik sonunda deneyimlerini resim, kart veya pano ile paylaşabilir. Sofrada birlik ve paylaşma davranışları vurgulanabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	görgü kuralları, kanaat, nimet, paylaşma ve sofrada birlik, sofrada adabı, şükür
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesinde “Görgü Kuralları İstasyonu” ile öğrenciler el yıkama, sofraya oturma, yemek sırasında nezaket ifadeleri kullanma alışkanlığı kazanabilir. “Günün Nezaket Elçisi” uygulamasıyla öğrenciler paylaşma ve görgü kuralları davranışlarını modelleyebilir. “Sofrada Sohbet Sandığı” ve “Küçük Gurmeler Mutfakta” gibi grup etkinlikleriyle sofrada adabı, paylaşma ve sofrada birlik pekiştirilebilir. Velilerin de katılımıyla yöresel yemeklerin paylaşıldığı etkinlikler yapılabilir. Öğrenciler aile büyükleriyle röportaj yaparak kültürel miras unsurlarını tanıtabilir. Öğrenciler etkinlik sonunda sofrada düzeni tasarımı, paylaşma temalı afiş veya kısa metin hazırlayabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	doğru beslenme bilinci, emeğe saygı, helal ve temiz gıda, ölçülülük, sağlık, topraktan tabağa emek zinciri
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde, “Doğal mı, Paketli mi?” etkinliği ile öğrenciler besin etiketlerini okuyarak içerik karşılaştırması yapabilir. “Sıfır Atık Mutfağı” etkinliğiyle meyve, sebze kabuklarının değerlendirilmesi, sirke, turşu veya kurutma teknikleriyle saklama yöntemleri uygulanabilir. Topraktan tabağa yemeğin serüveni temalı sosyal etkinliklerle emeğe saygı ve doğru beslenme bilinci pekiştirilebilir. Drama ve günlük yaşam senaryoları ile ölçülülük ve emeğe saygı kavramları somutlaştırılabilir. Ürün olarak öğrenciler görsel destekli sağlıklı tabak modeli oluşturabilir, resimli bilinçli tüketici panosu hazırlayabilir veya kısa sözlü paylaşımlar yapabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	geleneksel tarifler, ikram ve kerem, kültürel aktarım, kültürel örnekler, miras, nimet, ölçülülük, paylaşma ve sofrada birlik, şükür ve kanaat
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde “Türk Mutfağının Hafızası” temalı etkinlikler ile aşure, helva, ramazan pidesi gibi geleneksel yiyecekler hazırlanabilir ve okul yemekhanesinde belirli günlerde ikram edilebilir. “Şehrimizin Yöresel Hazinesi” gezisi yapılabilir. Görsel ve sözel sunumlarla yiyeceklerin manevi derinliği, kültürel önemi ve paylaşma/ikram boyutu anlatılabilir. Yakın çevre ve aile katılımıyla bulgur kaynatma, kandil simidi dağıtımı gibi uygulamalı etkinlikler düzenlenebilir. Ürün olarak öğrencilerden afiş, görsel pano, tarif ve hatıra dosyası veya kısa sunum hazırlamaları beklenebilir.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	emeğe saygı, miras, mutfakta israfın önlenmesi, nimet, sağlık, şükür ve kanaat, sıfır atık, tasarruf
FAALİYET ÖNERİLERİ	“Atıksız Mutfak Günlüğü” uygulamasıyla kursiyerler bir hafta boyunca mutfaktaki atıkları gözlemleyip hangi geleneksel yöntemleri kullandıklarını kaydedebilir. “Yerel Beslenme Takvimi” hazırlayarak mevsiminde tüketimin sağlık üzerindeki etkisi ve yerel ekonomiye katkısı tartışılabilir. Uygulamalı atölyelerle kurutma, turşu yapımı, saklama teknikleri ve porsiyon kontrolü gösterilebilir. Ürün olarak kursiyerlerden atıksız mutfak günlüğü, poster, görsel pano veya takvim tasarımları beklenebilir.

ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	estetik, gözlem, kültürel farkındalık, merak, tarih bilinci
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde, “Şehrimizin Kültürel Hazinesi” gezisi kapsamında öğrencilerin yaşadığı şehirde bulunan tarihî cami, konak, kale veya müze ziyaret edilebilir. Örnek olarak Ayasofya Camisi, Anıtkabir veya yerel bir tarihî yapı tanıtılabilir. Gezi öncesinde çocuklara görsellerle basit bilgiler verilebilir. Gezi sırasında çocuklardan yapının en sevdikleri bölümünü göstermeleri istenebilir. Kubbe veya sütun sayısı birlikte sayılabilir. Yapıda görülen şekiller bulunabilir. Renk avı oyunu oynanabilir ve belirli bir renk bulunabilir. Ortamda sessizce dinleme etkinliği yapılabilir ve sesler fark edilebilir. Rehberin anlattıkları basit sorularla tekrar edilebilir. “Burasi ne için kullanılıyor?” sorusu sorulabilir. Küçük keşif görevleri verilebilir ve belirli bir nesne bulunabilir. Uygun alanlarda yüzeylere dokunularak doku hissedilebilir. “Burada yaşasaydın ne yapardın?” sorusu sorulabilir. Basit drama etkinliği yapılabilir ve çocuklar bir karakteri canlandırabilir. Gördükleri bir detayı arkadaşlarına anlatmaları istenebilir. Grup hâlinde kısa hikâyeler oluşturulabilir. Gezi sonunda en ilginç buldukları şey paylaşılabilir. Çocuklar gördüklerini sözlü olarak ifade edebilir. Etkinlik sonunda resim yaparak deneyimlerini paylaşabilir.

ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	değer bilinci, estetik, gözlem, kültürel miras, tarih bilinci
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesinde, gezi öncesi öğrencilerle ziyaret edilecek tarihî mekân hakkında temel bilgiler paylaşılabilir. Öğrencilerden gezi sırasında kullanmak üzere “Kültürel Keşif Defteri” hazırlamaları istenebilir. Gezi sırasında mimari detaylar ve tarihî unsurlar incelenebilir. Öğrenciler dikkatlerini çeken bölümleri defterlerine çizebilir. Önemli gördükleri bilgileri kısa notlar hâlinde yazabilir. “Bu yapı ne amaçla kullanılmış olabilir?” sorusu sorulabilir. Geçmiş ve günümüz karşılaştırması yapılabilir. Öğrencilerden bir detayı seçip arkadaşlarına anlatmaları istenebilir. Küçük gözlem görevleri verilebilir ve belirli bir unsur bulunabilir. Grup hâlinde kısa değerlendirmeler yapılabilir. Gezi sonunda öğrenciler gözlemlerini paylaşabilir. Edindikleri bilgilerle resim, afiş veya kısa yazı hazırlayabilir. Öğrencilerden “Yöremizi Tanıyoruz” Kültür Günü kapsamında yörelerine ait kültürel unsurlar hakkında basit araştırmalar yapmaları istenebilir. Yöresel kıyafetler ve gelenekler tanıtılabilir. Öğrenciler “Yöremizi Tanıyoruz” köşesi hazırlayabilir. Küçük sunumlar yapılabilir. Yöresel oyunlar oynanabilir. Etkinlik sonunda poster veya kısa yazı hazırlanabilir.

ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	araştırma, estetik duyarlılık, karşılaştırma, kültürel miras, tarih bilinci
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde, “Şehrimizin Kültürel Hazinesi” gezisi kapsamında öğrencilerin yaşadığı şehirdeki tarihî yapılar (cami, han, hamam, köprü, kale) ziyaret edilebilir. Göbeklitepe, Karahantepe, Kapadokya gibi yerler veya yerel bir tarihî alan incelenebilir. Gezi öncesinde öğrenciler küçük gruplar hâlinde araştırma yapabilir ve inceleyecekleri yapı hakkında bilgi toplayabilir. Her gruba farklı bir konu verilebilir ve sunum için hazırlık yapmaları istenebilir. Gezi sırasında mimari özellikler ve tarihî süreç birlikte analiz edilebilir. Öğrenciler gözlem formları ile notlar alabilir. Yapının kullanım amacı hakkında çıkarım yapmaları istenebilir. “Bu yapı hangi ihtiyaçtan ortaya çıkmış olabilir?” sorusu sorulabilir. Yapılar arasında benzerlik ve farklılıklar bulunabilir. Öğrencilerden dikat çeken bir detayı seçip açıklamaları istenebilir. Kısa tartışmalar yapılabilir ve fikirler paylaşılabilir. Fotoğraf çekerek belge oluşturulabilir. Gezi sonunda “Mini Panel” etkinliği yapılabilir ve öğrenciler araştırdıkları konuları sunabilir. Yöresel mimari ve kültürel unsurlara yönelik maket yapımı yapılabilir. Poster hazırlama çalışmaları gerçekleştirilebilir. “Kültürel Miras Sergisi” düzenlenebilir ve öğrencilerin ürünleri sergilenebilir.

ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	analiz, estetik duyarlılık, kültürel aktarım, kültürel miras, medeniyet
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise düzeyinde “Şehrimizin Kültürel Hazineleeri” gezisi kapsamında öğrencilerin yaşadığı şehirdeki tarihî ve kültürel yapılar ziyaret edilebilir. Örneğin Selimiye Camii, Sümela Manastırı veya yerel bir külliye/müze incelenebilir. Gezi öncesinde öğrenciler tarihî arka plan üzerine araştırma yapabilir ve elde ettikleri bilgileri paylaşabilir. İncelenecek yapılarla ilgili temel kavramlar gözden geçirilebilir. Gezi sırasında mimari ve sanat unsurları detaylı şekilde analiz edilebilir. Öğrenciler gözlem yapabilir ve notlar alabilir. Yapının estetik özellikleri üzerine değerlendirme yapılabilir. “Bu yapının sanatsal değeri nedir?” sorusu sorulabilir. Öğrencilerden eleştirel yorum yapmaları istenebilir. Kültürel mirasın korunmasına yönelik fikirler tartışılabilir. Gezi sonrasında “Kültürel Miras Paneli” düzenlenebilir ve öğrenciler farklı miras unsurlarını tartışabilir. “Sempozyum Günü” etkinliği yapılabilir ve öğrenciler bildiriler hazırlayıp sunum yapabilir. Sanat temasıyla bağlantılı kulüplerle disiplinler arası atölye çalışmaları düzenlenebilir. Taş işçiliği veya ahşap süsleme gibi uygulamalar yapılabilir. Sanal müze gezisi yapılabilir ve belgesel izlenebilir. İzlenen içerikler üzerine değerlendirme yapılabilir. Etkinlik sonunda öğrenciler rapor, sunum veya proje hazırlayabilir.

ALT HEDEF	KD.2. Somut kültürel mirasın öğrenilmesine yönelik etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	farkındalık, kültürel aktarım, kültürel miras, tarih bilinci, toplumsal sorumluluk
FAALİYET ÖNERİLERİ	Katılımcıların “Şehrimizin Kültürel Hazinesi” gezisi kapsamında yaşadığı şehirdeki tarihî ve kültürel yapılar ziyaret edilebilir. Çatalhöyük, Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası veya yerel tarihî alanlar gibi somut kültürel miraslarımız incelenebilir. Katılımcılar gezi öncesinde araştırma yapabilir, gezi sırasında rehberli inceleme gerçekleştirebilir. Etkinlik sonunda değerlendirme toplantısı veya sunum yapılabilir. Gezi sırasında rehberli inceleme ve tartışma yapılabilir. Deneyimler grup içinde paylaşılabilir. Gezi öncesinde katılımcılar tarihî arka plan üzerine araştırma yapabilir ve elde ettikleri bilgileri paylaşabilir. İncelenecek yapılarla ilgili temel kavramlar gözden geçirilebilir. Gezi sırasında mimari ve sanat unsurları detaylı şekilde analiz edilebilir. Katılımcılar gözlem yapabilir ve notlar alabilir. Yapının estetik özellikleri üzerine değerlendirme yapılabilir. “Bu yapının sanatsal değeri nedir?” sorusu sorulabilir. Katılımcılardan eleştirel yorum yapmaları istenebilir. Kültürel mirasın korunmasına yönelik fikirler tartışılabilir. Gezi sonrasında “Kültürel Miras Paneli” düzenlenebilir ve katılımcılar farklı miras unsurlarını tartışabilir. “Sempozyum Günü” etkinliği yapılabilir ve katılımcılar bildiriler hazırlayıp sunum yapabilir. Sanat temasıyla bağlantılı kulüplerle disiplinler arası atölye çalışmaları düzenlenebilir. Taş işçiliği veya ahşap süsleme gibi uygulamalar yapılabilir. Sanal müze gezisi yapılabilir ve belgesel izlenebilir. İzlenen içerikler üzerine değerlendirme yapılabilir. Etkinlik sonunda katılımcılar rapor, sunum veya proje hazırlayabilir.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

ALT HEDEF 3

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	çalışkanlık, dayanışma, emeğe saygı, hakkı gözetme, üretkenlik, sorumluluk, yardımlaşma
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde “Küçük Ustalar Atölyesi” ile çocuklar basit el işi faaliyetleri yaparak ürün ortaya çıkarabilir. Oyuncak toplama veya sınıf düzenleme saatleri “Birlikte Başarma Şenliği” olarak kurgulanabilir. Etkinlik sonunda yapılan ürünler sergilenebilir ve emeğe saygı üzerine konuşmalar yapılabilir. Yardımlaşma temelli oyunlar ile çocukların birlikte başarma ve dayanışma duyguları pekiştirilebilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	çalışkanlık, dürüstlük, emeğe saygı, hakkı gözetme, kalite, sorumluluk, üretkenlik
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesinde “Emanet ve İyilik İstasyonu” ile öğrenciler kalem, silgi gibi ihtiyaçlarını karşılayabilir veya fazla malzemelerini paylaşabilir. Etkinlikler “ihtiyacı kadarını alma” ve “başkasına ait olana saygı duyma” bilincini pekiştirecek şekilde kurgulanabilir. Veliler, mesleki deneyimleri üzerinden dürüst davranış ve Ahilik ahlakı hakkında kısa sunumlar yapabilir. Sınıf içinde rol oynama ve örnek senaryolarla öğrenciler dürüstlük temelli kararlar almayı deneyimleyebilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	bilgi birikimi ve tecrübeye saygı, dayanışma, meslek/iş ahlakı, sorumluluk ve hakkı gözetme, yardımlaşma
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde, “Gönüllü İyilik İstasyonları” ile öğrenciler kendi sorumluluk alanlarını seçebilir ve proje bazlı görevler üstlenebilir. “Akran Rehberliği Takımı” ile 8. sınıf öğrencileri, yeni başlayan 5. sınıf öğrencilerine rehberlik yapabilir. “Vefa Köprüsü” ve “İyilik Atölyeleri” ile zaman ve emek paylaşımı temelinde dayanışma deneyimleri yaşatılabilir. Huzurevi ziyareti, kütüphane düzenleme, bahçe güzelleştirme gibi projelerle somut yardımlaşma uygulamaları gerçekleştirilebilir. Etkinliklerde öğrenciler görevleri planlayabilir, uygulayabilir ve sonuçlarını değerlendirebilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	dürüstlük, fütüvvet, ihsan bilinci, kanaatkârlık, kalite, meslek/iş ahlakı, üretkenlik, yardımlaşma ve dayanışma
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde “Geleceğin Ahileri” ve “Hizmet Odaklı Liderlik” projeleri ile öğrenciler, fütüvvet ilkelerini somut sosyal ve üretim odaklı projelerle deneyimleyebilir. Analitik düşünme becerisi yüksek öğrenciler fütüvvet ilkelerini günümüz meslek etiği ile karşılaştıran sunum veya rapor hazırlayabilir. Sözel ifade becerisi gelişmiş öğrenciler panel, münazara veya tartışma formatında görüşlerini paylaşabilir. Yazılı ifade becerisi güçlü öğrenciler, “Meslek Ahlakı Bildirgesi” veya kısa metinler hazırlayabilir. Öz değerlendirme çalışmaları ile öğrenciler kendi karakter ve beceri analizlerini yapabilir.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	dürüstlük, kul hakkı, meslek/iş ahlakı, sorumluluk ve hakkı gözetme, ticari ve ahlaki doğruluk
FAALİYET ÖNERİLERİ	“Geleceğin Ustaları: Değerlerin İhyası” atölyesi ile katılımcılar, teknik becerilerini genç kuşaklara aktarırken dürüstlük ve cömertlik gibi Ahi Evran ilkelerini uygulamalı olarak deneyimler. “Ustanın İzinde” söyleşi serisi ile meslek hayatında etik ve sabır örnekleri paylaşılır. Deneyimli katılımcılar, gençlere aktarılabilecek “meslek ahlakı ilkeleri” taslakları oluşturabilir. Günlük iş süreçlerine değerlerin aktarımı için somut örnekler ve vaka analizleri yapılabilir. Katılımcılar sunum veya çalışma raporu formatında kendi deneyimlerini paylaşabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	farkındalık, ihtiyaç bilinci, karar verme, sorumlu tüketim, şükür, tasarruf
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde “Gözlemci Dedektifler” oyunuyla çocuklar, tabağındaki yiyecek, musluktan akan su veya boya kalemlerinin kendilerine ulaşana kadar geçtiği süreci gözlemleyebilir. Her gün bir nesnenin hikâyesi drama yoluyla canlandırılabilir ve “Bize gelene kadar bu nesneye kimler emek verdi?” sorusu tartışılabilir. Okul bahçesi veya oyun alanında yapılan “Doğa Keşfi” yürüyüşleriyle doğadaki kısıtlı kaynakların önemi öğretilir. “İhtiyacım mı, isteğim mi?” oyunu ile çeşitli nesneler üzerinde karar verme etkinliği gerçekleştirilebilir, çocuklar seçimlerini gerekçeleriyle açıklar veya görsel kartlarla desteklenebilir. “Mutluluk Panosu” etkinliğiyle çocuklar kendilerini mutlu eden küçük detayları paylaşabilir ve sahip oldukları değerler üzerine düşüncelerini paylaşabilir. Sınıfta “Tasarruf Köşesi” oluşturularak gerçekten ihtiyaç duyulan nesneler sembolik olarak seçilir ve öğrenciler sürece farklı hız ve biçimlerde katılım gösterebilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	çalışkanlık, farkındalık (karar verme ve ihtiyaç bilinci), irade, verimlilik, faydalanma, tasarruf, üretkenlik
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesinde “Bir Sonraki Güne Hazırlanıyorum” draması ile öğrenciler sabah hazırlıklarını akşamdan yaparak zaman tasarrufu yapmayı deneyimleyebilir. “Ne Yapabilirdim?” çalışmasında öğrenciler, ekran başında geçirdikleri zamanı çizelgeye kaydeder ve bu süreçte yapabilecekleri alternatif faaliyetleri yazarak zaman tasarrufu farkındalığı kazanabilir. Okul yemekhanesinde veya beslenme saatlerinde “Sıfır Atık Tabagım” uygulamasıyla öğrenciler ihtiyacı kadar alma ve artanı değerlendirme pratiği yapabilir. Başarılı sınıflara sembolik “Doğa Dostu Sınıf” nişanları verilebilir. Bahçe veya saksı ekim faaliyetlerinde, suyun her damlasının bir tohumu nasıl yeşerttiği gözlemlenerek tasarrufun bir bereket yolculuğu olduğu somutlaştırılabilir. “Bir Günlük Kaynak Planım” etkinliği ile öğrenciler, bir gün boyunca kullandıkları zaman, su, elektrik ve harçlık gibi kaynakları takip edebilir. Tasarruf edebilecekleri alanları belirleyebilir. Etkinlik sonunda sınıfça ortak bir “Tasarruf Sözleşmesi” hazırlanarak tasarruf bilinci pekiştirebilirler.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	çalışkanlık ve üretkenlik, dijital denge, kanaatkârlık, sağlıklı yaşam, sorumlu tüketim alışkanlığı, zaman yönetimi
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde, “Gerçek İhtiyaç mı, Geçici İstek mi?” karar atölyesi uygulanabilir. Öğrencilere günlük hayattan durum kartları dağıtılır ve hangi durumun ihtiyaç, hangisinin istek olduğunu tartışıp gerekçelerini yazabilirler. “Değer Katan Eller” atölyesinde öğrenciler eskimiş veya gözden çıkarılmış eşyaları yeniden işlevsel hâle getirir ve yaratıcı çözümler geliştirebilir. Okul genelinde yürütülecek “Paylaşım Kumbarası” projesiyle ihtiyaç fazlası materyaller başkalarına ulaştırılabilir, sınıflar “Kanaat Yıldızları” ile ödüllendirilebilir.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ
SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.3. Somut olmayan kültürel mirasın aktarımına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	disiplin (öz denetim), farkındalık, irade, ölçülülük, sadelik, sorumlu tüketim alışkanlığı
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde “Bilinçli Tercih” uygulamaları ile öğrenciler kantin veya sosyal alanlarda sunulan seçenekleri değerlendirebilir, eldeki kaynakları en verimli şekilde kullanmayı öğrenebilir. “Dijital İrade” atölyelerinde öğrenciler sosyal medya kullanımını analiz edebilir. Bireysel dikkat ve zaman yönetimi stratejileri geliştirebilir. Görsel sanatlar veya teknoloji tasarım atölyelerinde, kısıtlı malzemeye işlevsel ve estetik ürünler ortaya koyarak irade ve yaratıcılığı deneyimleyebilir. “İrade ve Tasarruf Kulüpleri” aracılığıyla öğrenciler liderlik, pano hazırlama, veri toplama veya materyal düzenleme görevleriyle sorumluluk alabilir. Dönem sonunda öğrenciler, iradelerini kullanarak toplumsal fayda üreten veya kaynakları verimli kullanan bireyler olarak “İrade Ustası” sembolik ödülleri ile onurlandırılabilir.

ALT HEDEF 4

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	demokratik iletişim, dinleme, göz teması, konuşma adabı, nezaket, sabır, sıra bekleme
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde sınıfta paylaşım saatleri düzenlenerek bir nesneyi elinde tutan çocuğun konuşmasına, diğerlerinin ise sessizce dinlemesine dayalı uygulamalar yapılabilir. “Gözlerim Sende” oyunu ile konuşan arkadaşla göz teması kurma ve vücudu ona dönme davranışı somut olarak deneyimletilebilir. Sınıfın ortak oyuncağına isim verme veya bir sonraki oyunun kuralını belirleme gibi istişare meclisleri kurulabilir. Her çocuğun fikrini nezaketle ve yüksek sesle ifade etmesi sağlanabilir. Hikâye okuma sonrasında arkadaşlarının anlattığı bir detayı hatırlayan çocuklar ödüllendirilebilir. “Nezaket Aynası” drama çalışmalarıyla olumlu geri bildirim verme (ör. “Senin fikrini çok sevdim.”, “Seni dinliyorum.”) becerisi kazandırılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	birlikte karar alma, dayanışma, demokratik iletişim, dinleme ve konuşma adabı, ehliyet, farklı görüşlere saygı, katılımcılık, müzakere, ortak akıl
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesinde sınıf başkanlığı seçimleri, adayların sınıf sorunlarına ortak akıl ile çözümler ürettiği bir müzakere sürecine dönüştürülebilir. Sınıf veya okul gezisi, etkinlik planlamalarında öğrencilerin fikirlerini güvenlik ve teknik konular için öğretmen rehberliğinde toplaması sağlanabilir. “Karar Çemberi” uygulamasıyla, mendili tutan öğrencinin konuştuğu ve diğerlerinin dinlediği ortamlar oluşturulabilir. Haftalık “Fikir Kumbarası” etkinliğinde biriken öneriler sınıfça değerlendirilir ve alınan kararlar “Sorumluluk Sözleşmesi” ile imza altına alınabilir. Küçük grup çalışmalarıyla öğrenciler, sorun çözme, planlama ve liderlik becerilerini uygulayabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	birlikte karar alma, demokratik iletişim, dinleme ve konuşma adabı, katılımcılık, ortak akıl, sorumluluk
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde genç istişare meclisleri kurularak öğrencilerin okul bahçesi düzeni, kulüp faaliyetleri veya kantin menüsü gibi konularda özgürce fikirlerini paylaşmaları sağlanır; fikirlerin uygulanabilirliği ve etkileri birlikte değerlendirilebilir. Sınıf içi “Fikrimle Varım, Kararımla Sorumluyum” uygulamaları ile grup kararı alma süreçleri deneyimlenebilir. Azınlıkta kalan fikirlerin önemi ve çoğunluk kararına uyumun toplumsal sorumluluğu vurgulanabilir. Okulun belirli noktalarına yerleştirilen çözüm kutuları ile öğrencilerin sadece şikâyet değil, somut çözüm önerileri getirmesi teşvik edilebilir. Dönem sonunda katılımcılık, sorumluluk ve liderlik becerilerini sergileyen öğrencilere “katılımcı lider” beratı verilebilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	açıklık, birlikte karar alma, demokratik iletişim, eleştiri ve itiraz ahlakı, istişarede ehliyet, ortak akıl, sorumluluk
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde okul genelinde kurulacak “Gerçeği Anlama Atölyeleri” ile öğrencilerin güncel haber veya bilgileri geçerli kaynaklardan doğrulamaları, konuyu taraflarla istişare ederek açıklığa kavuşturmaları sağlanabilir. Sınıf içi “İyi Niyet Kulvarı” drama çalışmaları ile öğrencilerin bir olay hakkında kesin yargıya varmadan önce işin aslını nezaketle sorgulamaları ve bilgi kirliliğinin toplumsal güvene etkilerini tartışmaları teşvik edilebilir. Okulun ortak alanlarında hazırlanan “Doğrula, Danış, Karar Ver” panoları aracılığıyla gerçeği ortaya koyma süreci günlük yaşama dâhil edilebilir. Dönem sonunda, bilgiyi teyit ederek ve farklı görüşleri dikkate alarak çözüme ulaştıran öğrenci grupları “Hakikat Elçisi” olarak onurlandırılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	birlikte karar alma, dayanışma, dinleme ve konuşma adabı, eleştiri ve itiraz ahlakı, istişarede ehliyet, iş birliği, müzakere ve farklı görüşlere saygı, ortak akıl
FAALİYET ÖNERİLERİ	Atölyelerde usta-çırak geleneğini canlandıran üretim konseyi oluşturularak, kursiyerlerin malzeme seçiminden sunum ve sergi tasarımına kadar tüm süreçlerde karar alması sağlanabilir. İstişareyle belirlenen sergi veya proje temaları, sunum estetiği ve toplumsal fayda hedefleri üzerinde grup çalışmaları yapılabilir. Alınan kararların ürün ve projeye etkisi, istişare günlükleri veya kısa sunumlar ile belgelenir ve sergi alanına eklenebilir. Dönem sonunda katılımcılar, paylaşılan akıl ve danışma kültürü ile ortaya çıkan projelerin sonucunu gözlemleyerek nitelikli üretimin önemi üzerine geri bildirim alabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	dayanışma, dostluk, duyarlılık, nezaket, saygı, sevgi, sosyal sorumluluk, yardım-severlik
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde “İyilik Postası” ile birbirine yardım eden çocukların davranışları fark edilip sembolik kutuya atılır. Örnek davranışlar sınıfta paylaşılabilir. “Eksik Parçayı Tamamla” oyunu ile çocuklar birbirlerinden eksik parçaları nezaketle isteyip resmi birlikte tamamlayabilir. “Oyuncak Hastanesi” etkinliği ile paylaşmak istedikleri oyuncakları temizleyip onardıktan sonra ihtiyacı olan diğer çocuklara hediye edebilirler. Günlük etkinliklerde küçük sorumluluk görevleri verilip tamamlanması sağlanır ve olumlu davranışlar sınıf panolarında veya sembolik ödüllle pekiştirilebilir.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	adalet, hukuk, kurallara saygı, saygı, sorumluluk
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesindeki çocuklar, kuralların toplum düzeni için neden gerekli olduğunu sorgulamaya başlar. Bu dönemde “Sınıf Anayasası” oluşturma etkinliği yapılarak kuralların herkesin hakkını koruyan bir zırh olduğu anlatılabilir. Örneğin, “Söz hakkı istemek neden bir adalet meselesidir?” sorusu üzerinden, başkasının konuşma hakkını gasp etmenin bir kul hakkı ve hukuk ihlali olduğu tartışılabilir. Oyun etkinliklerinde “Hakem Oluyorum” dramasıyla tarafsız karar vermenin ve kurallara uymanın önemi vurgulanabilir. Ayrıca okul kantininde sıraya girmek veya kütüphane sessizliğine uymak gibi somut durumlar, “toplumun huzuru için hukuk bilinci” başlığı altında ödüllendirilebilir. Dijital dünyada başkasının emeğine (görsel, yazı vb.) saygı duyulması ve bunların izinsiz kullanılmaması gerektiği, “dijital hukuk” kapsamında işlenebilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	dayanışma, duyarlılık, ölçülülük, sorumluluk, tabiata karşı sorumluluk, uyum
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde, öğrencilerden bir hafta boyunca kişisel su ve kâğıt tüketimlerini takip etmeleri istenebilir, “Eko-Günlük” tutulabilir. Okul bünyesinde “Sıfır Atık Atölyesi” kurularak geri dönüşüm ve ileri dönüşüm projeleri yapılabilir. Sosyal girişimcilik kapsamında okul bahçesinde lavanta, kekik, nane gibi bitkiler yetiştirilebilir. Bu bitkilerden tasarlanan hediyelik eşyalar toplumsal fayda projelerinde kullanılabilir. Grup çalışmalarıyla doğaya gösterilen özenin toplumsal etkisi tartışılabilir ve paylaşılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	anlayış ve feraset, dijital etik, hukuk bilinci, kurallara ve haklara saygı, nezaket ve hoşgörü, özgürlük
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde “Her kanun adil midir?” başlıklı münazara düzenlenerek öğrencilerin hukuk felsefesi ve adalet kavramı üzerine düşünmeleri sağlanabilir. Toplumsal ve dijital sorumluluk bilinci için “Hukuk ve Dijital Etik Uygulamaları” yapılabilir. Öğrenciler bireysel özgürlük ile başkasının hakları arasındaki dengeyi tartışabilir. Dijital mahremiyet ve veri hukuku seminerleri veya atölyeleriyle sosyal medya kullanımı ve siber etik farkındalığı artırılabilir. Öğrenciler “Dijital Nezaket Manifestosu” hazırlayarak siber alanda hoşgörüü teşvik eden kampanyalar yürütebilir. Vaka analizleri ile yanlış bilginin toplumsal etkileri tartışılabilir. Haberlerin kaynağını doğrulama süreçleri somutlaştırılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.4. Öğrencilerin tarihî mirası tanıyarak geçmişle bağ kurmalarını ve toplumsal hayata uyum becerilerini geliştirmelerini amaçlayan etkinlikler düzenlenecektir.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	cömertlik ve infak, dostluk, iyiliğe yöneltmek, merhamet, rol model olma, sevgi ve saygı, toplumsal denge, vefa, yardımseverlik ve sosyal sorumluluk
FAALİYET ÖNERİLERİ	“Ekolojik Sorumluluk Kampanyası” ile katılımcılar evde ve toplu alanlarda su tasarrufu, atık yönetimi ve geri dönüşüm gibi uygulamaları başlatarak toplumsal farkındalık oluşturabilir. Vaka analizi ve tartışma oturumlarıyla iyi örneklerin paylaşılması, toplumsal dengeyi sağlamak için alınabilecek bireysel ve grup önlemlerinin tartışılması sağlanabilir. Rol model olmayı somutlaştırmak için “İyilik ve Sorumluluk Günlüğü” tutulabilir. Katılımcılar yaptıkları iyi ve faydalı eylemleri kaydeder ve paylaşabilir. Dijital farkındalık atölyeleri ile sosyal medya ve çevrim içi platformlarda etik davranış ve örnek rol model olma uygulamaları tartışılabilir.

ALT HEDEF 5

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	dinî ve millî bayramlar, millî şuur (vatan, bayrak, dil bilinci), özel günler, paylaşım ve toplumsal kaynaşma, sevgi ve saygı, vefa, ziyaret
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde “Bayram Neşesi ve Hediye Köşesi” oluşturularak çocukların kendi yaptıkları tebrik kartlarını hazırlayıp paylaşmaları sağlanabilir. “Bayramlaşma Oyunları” ile çocuklar, büyüklere saygılı bir şekilde selam vermeyi ve kutlama adabını deneyimleyebilir. Sınıfa sembolik bir “Misafir Alanı” kurularak, ikram ve paylaşma yoluyla toplumsal kaynaşma pekiştirilebilir. Kâğıttan bayrak ve flama yapımıyla millî şuur ve vatan sevgisi oyunla somutlaştırılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	dinî ve millî bayramlar, duyarlılık, kutlama ve anma adabı, millî şuur, özel günler, vatanseverlik, ziyaret
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesinde “Kutlama Kuralları” panoları hazırlanarak bayramlaşma, teşekkür etme ve sıraya girme gibi davranış kuralları somutlaştırılabilir. Drama ve rol oynama etkinlikleri ile doğum günü, bayram veya okul başarısı kutlamalarında paylaşım ve duyarlılık pratiği yapılabilir. Öğrencilerin hazırladığı tebrik kartlarıyla öğretmenlere, okul çalışanlarına veya arkadaşlarına iyi dilekler iletilir. Sınıf panoları ve kutlama köşeleri aracılığıyla öğrencilerin yaratıcı ve görsel katkıları sergilenir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	duyarlılık, kutlama ve anma adabı, kültürel kimlik, millî şuur (vatan, bayrak, dil bilinci), ölçülülük, sevgi ve saygı, sorumluluk, tarih şuur, tören gelenekleri
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde “Millî Kimlik ve Vefa Yolculuğu” başlıklı proje ile öğrenciler anma günlerini, bayramları ve şehitlik ziyaretlerini araştırır ve sunumlarla topluma aktarabilir. Drama çalışmalarıyla saygı duruşu, bayrak taşıma ve tören adabı canlandırılabilir. “Yaşayan Tarih” köşesi oluşturularak, öğrenciler millî mücadelenin dönüm noktaları ve yöresel kahramanları araştırır ve sergileyebilir. Dijital içerik üretimi atölyelerinde öğrenciler millî değerleri destekleyen videolar, posterler veya sosyal medya içerikleri hazırlayabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	duyarlılık, kimlik, kutlama ve anma adabı, millî şuur (vatan, bayrak, dil bilinci), paylaşım ve toplumsal kaynaşma, ölçülülük, sevgi ve saygı, sorumluluk, tarih şuur, tören gelenekleri
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde “Kültürel Bellek ve Toplumsal Bağlar” projesi kapsamında asker uğurlama, isim verme ve diğer geleneklerin tarihçesi ve sosyal işlevi araştırılabilir ve sunumlarla paylaşılabilir. Drama ve rol çalışmalarıyla tören adabı, saygı duruşu ve bayrak taşıma gibi uygulamalar deneyimlenebilir. “Geçmişten Günümüze Türk Dili” Etkinliği ile dijital platformlarda kültürel içerikli şiir paylaşımı ile gençler millî değerleri güncel bir dil ve kimlik bilinciyle temsil edebilir. Panel veya forum etkinliklerinde, geleneklerin modern dünyada toplumsal bağları güçlendirmedeki rolü tartışılır ve analiz edilebilir.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	dinî, millî ve yöresel bayramlar, özel gün ve geceler, paylaşım ve toplumsal kaynaşma, rol model olma, saygı, sevgi, sorumluluk, taziye, tören gelenekleri, vefa, ziyaret
FAALİYET ÖNERİLERİ	Yetişkin eğitiminde “Kutlama ve Anma Adabı Atölyesi”nde kursiyerler bayram veya özel gün hazırlıklarını (kandil simidi, bayram tatlısı vb.) üretir ve mahalle veya topluluk alanlarında yaşlı bireylere ziyaret adabı çerçevesinde sunabilir. Toplumsal dayanışma ve paylaşım örnekleri vaka analizi ve tartışma oturumlarıyla incelenebilir. Bireysel ve grup sorumlulukları tartışılabilir. “Toplumsal Kaynaşma Günlüğü” tutulabilir. Kursiyerler yaptıkları paylaşım ve toplumsal katkıları kaydeder ve grup içinde paylaşabilir. Dijital içerik ve sosyal medya atölyeleri ile bayram ve özel günlerde kültürel değerlerin temsil edilmesi ve toplumsal kaynaşmanın artırılması sağlanabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Okul Öncesi
KAVRAMLAR	dürüstlük, emanet bilinci, fiziksel ve duygusal güvenlik, sorumluluk ve özgürlük
FAALİYET ÖNERİLERİ	Okul öncesinde “Emanet Elçileri Köşesi”nde sınıfta bir çiçeği sulamak veya ortak oyuncakları yerine koymak gibi küçük koruyuculuk görevleri üstlenen çocukların fotoğrafları sergilenebilir. “Minik Emanetçiler İstasyonu”nda evden getirilen ve arkadaşlarına ödünç verilen oyuncaklar için bir emanet istasyonu oluşturulur. Eşyayı zamanında ve sağlam teslim eden çocuklara güvenli arkadaş rozeti verilebilir. Kukla gösterileri ve drama etkinlikleri ile emanete zarar verildiğinde hissedilen duygular anlatılabilir. Doğa ve tüm canlıların emanet olduğu düşüncesi işlenebilir. Rehber veli desteği ile evde çocuklara küçük bir bitki veya ailenin ortak bir eşyasının sorumluluğu verilerek ev ve okul arasında bütünlük sağlanabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	İlkokul
KAVRAMLAR	dürüstlük, güvenilirlik, istikamet, sözünde durma, sorumluluk ve özgürlük
FAALİYET ÖNERİLERİ	İlkokul kademesinde “Sözünde Duranlar Panosu”nda günlük küçük görevlerde sözü yerine getiren öğrencilerin isimleri sergilenebilir. Hazırlanan “Söz Kutusu”nda ödünç alınan kitap veya eşyaların iade zamanını yazıp teslim eden öğrenciler takdir edilebilir, ahde vefa ve sorumluluk bilinci pekiştirilebilir. Drama ve kukla oyunları ile sözün tutulmamasının arkadaşlık ilişkilerine etkisi canlandırılabilir. Deyimler ve atasözleri üzerinden dürüstlük ve güvenilirlik anlatılabilir. Evde ebeveyn ve çocukların birbirlerine verdikleri sözleri içeren sembolik anlaşmalar hazırlanarak kavramın ev ve okul arasında bütünleşmesi sağlanabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Ortaokul
KAVRAMLAR	dürüstlük, emniyet ve mahremiyet, fikir özgürlüğü, güvenilirlik, iç disiplin, sorumluluk ve özgürlük, vefa
FAALİYET ÖNERİLERİ	Ortaokul kademesinde “Sorumluluk Takip Çizelgeleri”nde öğrenciler ev ve okulda üstlendikleri görevleri takip ederek sorumluluk bilincini güçlendirebilir. “Özgür Proje Zamanları” ile öğrenciler araştırma konularını seçebilir ve proje takvimine sadık kalarak özgürlük ile sorumluluk dengesini deneyimleyebilir. “Güven Panosu”nda öğrenciler birbirlerine ve sınıfa verdikleri sözleri yazabilir, yerine getirenlere “Güvenilir Şahsiyet” belgesi verilebilir. “Söz Gençlerde” forumlarında her ayın sonunda fikirlerini sorumlu ve nezaketli şekilde ifade eden öğrenciler, okul yönetimi ve arkadaşları tarafından değerlendirilebilir. Dijital güvenlik ve mahremiyet atölyelerinde öğrencilerin çevrim içi ortamda güven ve sorumluluk bilinci kazanmaları sağlanabilir.

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ SOSYAL ETKİNLİKLER POLİTİKA BELGESİ

KÜLTÜR DÜNYAMIZ TEMASI UYGULAMA ÖRNEKLERİ

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Lise
KAVRAMLAR	dijital sorumluluk ve sınırlar, doğuştan hürriyet, eleştiri ve itiraz ahlakı, emniyet ve mahremiyet, iç disiplin, irade, sorumluluk ve özgürlük
FAALİYET ÖNERİLERİ	Lise kademesinde “Ortak Yaşam Sözleşmeleri”yle öğrenciler okul kurallarını tartışarak oluşturabilir ve sorumluluk bilinciyle uygulayabilir. “Dijital Detoks ve İrade Atölyeleri”yle sosyal medya kullanımında kendi sınırlarını belirleme ve iradeyi güçlendirme çalışmaları yapılabilir. “Sınırlar ve Haklar Forumu” yaparak okul içindeki ortak alanların kullanımı ve başkasının haklarına saygı üzerinden sorumluluk ve özgürlük dengesi tartışılabilir. İfade özgürlüğü ve diğer haklar kullanılırken sorumluluk ve sınır bilinci tartışılabilir. Öğrenci kulüplerinde rol uygulamalarında “Sınır Görevlisi” veya “İrade Elçisi” görevleriyle bireysel sorumluluk deneyimi kazandırılabilir.

TEMA	Kültür Dünyamız
ALT HEDEF	KD.5. Öğrencilerin millî ve evrensel kültür değerlerinden ilham alarak özgün eserler üretmeleri teşvik edilecek, bu eserlerin sergilenmesi sağlanacaktır.
KADEME	Yetişkin Eğitimi
KAVRAMLAR	ahde vefa, dijital sorumluluk ve sınırlar, emanet bilinci (can, mal, tabiat, bilgi), emniyet ve mahremiyet (bireysel ve toplumsal huzur, dijital güvenlik ve mahremiyet), sözünde durma
FAALİYET ÖNERİLERİ	“Güvenli Alan Atölyeleri”nde katılımcılar deneyimlerini paylaşabilir, özel alan ve dijital mahremiyetin önemi vaka çalışmaları ile tartışılabilir. Dijital güvenlik seminerlerinde şifre güvenliği, kişisel verilerin korunması, sosyal medya etik ve hukuki boyutları ele alınabilir. “Emanet Bilinci Uygulamaları”yla can, mal, tabiat ve bilginin korunması, başkalarının haklarına saygı, rol model görevleriyle pekiştirilebilir. Sözünde durma, ahde vefa ve etik sorumluluk konuları ticari hayat ve aile hayatı üzerinden somutlaştırılabilir. Halka açık seminerler ve bilgilendirme faaliyetleriyle katılımcılar dijital sorumluluk bilincini başkalarına aktarma deneyimi kazanabilir.

